

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D.

90 D, za četrletno
ži se v Ljubljani

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 17. marca 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 32.

Nalaganje čekovne imovine.

Pod vodstvom novega generalnega ravnatelja poštne hranilnice dr. Nedeljkovića se je začelo forsirati vedno večjo in večjo centralizacijo pri nala-ganju gotovine poštno-čekovnega ura-da. Že par tednov sem sledijo po vrsti odpovedi vlog čekovnega zavoda pri naših denarnih zavodih in tekom zadnjih dni je bila dvignjena pri ban-kah vsa gotovina čekovnega zavoda v Ljubljani, ki ni vezana na odpovedne roke. Naši denarni zavodi so takoj po-ložili mnogomilijonske vsote na bla-gajni poštno-čekovnega zavoda, kar je najlepši dokaz njih likvidnosti. Vendar nadaljno odpovedovanje ve-zanih vlog lahko izve pri končno še vedno napeti kreditni situaciji gospo-darske pretresljaj, katerim se je v interesu razvoja in normalizacije na-ših pridobitnih razmer treba za vsako ceno izogniti. Sedanja uprava poštne hranilnice v Beogradu, ki obstoja iz pečlenskoga odbora, postopa pri na-laganju denarja v mnogem oziru eno-stransko in odteguje posameznim po-krajinskim zavodom vedno več vlog ter jih centralizira v Beogradu, da jih plodonočno nalaga pri tamošnjih de-narnih zavodih. Po statistiki za leto 1923 vidimo, da je imel beograjski čekovni zavod v čekovnem prometu sam le 109 milijonov dinarjev vlog, dočim jih je imela Ljubljana 3400 mi-lijonov. Konec leta 1924 pa razpolaga beograjska centrala, ker je zadržala vse vloge, ki so jih odjemalci naše trgovine in industrije v Srbiji vplačali na račun lastnikov poštno-čekovnih računov v Sloveniji, že z nad 300 mi-lijoni dinarjev, dočim je naš čekovni zavod prišel v položaj, da ga skoro vsako izplačilo večjih vsot vlagateljv grozi spraviti v zadržko. Poštno-če-kovni zavod v Ljubljani je ob koncu lanskega leta razpolagal s povprečno 90 milijoni dinarjev vlog in najboljši dokaz naše gospodarske stagnacije je, da so v prvem kvartalu letošnjega leta

te vloge padle na 60 milijonov dinar-jev. Dolg beograjske centralne pri Ljubljanskem čekovnem zavodu pa je medtem narastel nad 30 milijonov dinarjev. Trgovska zbornica je opeto-vano urgirala pri centrali, da naj se vplačila v dobro računovodstvenikov v Sloveniji stavijo na razpolago tukajš-njemu zavodu, da bi mogel z njimi ublažiti kreditno krizo in podkrepiti gospodarsko življenje v Sloveniji, vendar dosedaj brez uspeha. Namesto tega se je odpovedalo tukajšnjim de-narnim zavodom še ostale vloge in se je s temi dispozicijami odtegnilo gos-podarskemu prometu v Sloveniji ta-ko znatno množino denarnih sredstev, da mora to neminovno povzročiti po-polno oslabljenje našega denarstva. Razmere v Sloveniji še davno niso ta-ke, da bi se dalo lahko celih 50 mili-jonov dinarjev v kratki dobi par me-secev odtegniti brez škode za obrat naše industrije in trgovine.

Naši gospodarski krogi se s temi metodami in nazori g. Nedeljkovića nikakor ne strinjajo in zahtevajo od-ločno, da se pokrajinskim čekovnim zavodom da na njih račun vplačane vsote brez zadržka na razpolago za gospodarske razmere dotičnih pokra-jin, kjer se nahajajo računovodstveni, in sicer tako, da se ta denar stavi na razpolago ne le vsem denarnim zavo-dom po njih boniteti in kapitalu ena-komerno, marveč tudi direktno indu-striji, obrti ter trgovini. Absolutno ne navedemo potrebe, da se z nizko obrestno mero čekovnih zavodov, ki nalagajo pri bankah svojo imovino po 4, 6 in 8%, koristijo izključno le de-narni zavodi, dočim morajo trgovci, obrtniki in industriji plačevati visoke obresti po 16—24%, akoravno so ena-ko kredita potrebni, zmožni in vredni kot denarni zavodi. V tem oziru želi-mo praktične remedure in zahtevamo enakomernost upoštevanja intere-sov vseh panog našega gospodarstva.

K. Tiefengruber:

Varstvo proti kreditnim škodam v trgovini.

To poglavje trgovskega poslovanja postaja v sedanji dobi splošno jako kočljivo. Nepremišljeno priznanje kredita utegne imeti ravnotako usode-pne posledice za trgovca, kakor od-klonitev takih kupčij. Gre v vsakem slučaju za zaupanje prizadetih strank, to pa je zopet odvisno od večkrat ne-preračunljivih okoliščin. Običajni po-izvedovalni zavodi nudijo sicer trgov-cem nekaj pripomoček v ugotovitvi kreditne zmožnosti posameznih oseb, ali podjetij, toda take poizvedbe niso vedno zanesljive ter so odvisne od večkrat jako pristranskega presodka poročevalca. Narodi, ki prvačijo v vseh panogah trgovskega življenja, so že davno posvetili tudi temu perečemu vprašanju svojo posebno pozornost. Jako poučljiv v tem pogledu je angleški vzorec, katerega posnemajo v raz-nih modifikacijah tudi trgovske orga-nizacije drugih držav.

»Centralni arhiv za kreditno zaup-ljivost« stoji pod pokroviteljstvom višjega trgovskega sveta v Londonu, ter predstavlja osrednji zavod za ce-lokupno kreditno poizvedovanje v dr-žavi.

Temu osrednjemu zavodu so pod-rejene podružnice na sedežih trgov-skih zbornic, katerim so kot sestavni deli priključene.

Vsak član stanovskih organizacij, torej vsak trgovec in obrtnik oziroma podjetnik, je primoran pristopiti cen-tralnemu arhivu kot poročevalec.

Poročila so omejena na prijave za-mudnih dolžnikov iz lastnega obrata z navedbo stvarnih podatkov vsakega slučaja. Centralni arhiv zbira ta po-ročila ter jih v strogi evidenci pre-nese v svojo kartoteko, ki je posebno skrbno in pregledno urejena.

Za vsako prijavljeno osebo se vloži posebna karta, ki vsebuje vsa o njej došla poročila glede kreditne zaup-ljivosti, oziroma neizpolnjenih plačil-nih obveznostij. — Seveda je ta arhiv z vse vsebino strogo tajna stvar, do-stopna samo upravičenim osebam.

Omenjena zbirka, ki se vedno do-polnjuje, predstavlja torej takorekoč »črno knjigo« britanskega trgovstva. Pa ne samo neopravljane terjatve so tam zabeležene, ampak tudi druge okolnosti, ki vplivajo na kreditno zaupljivost dotičnega. Po zabeleži o kartoteki se prvovalna ovadba uniči, ime poročevalca se nikjer ne registri-ra, tako da se ga ne more izdati.

Podružnice centralnega arhiva so samo poizvednice po takih osebah, o katerih je treba ugotoviti za kartote-ko še važnih podatkov.

Če želi trgovec itd. kako pojasnilo o kreditni zmožnosti gotove osebe, se obrne s posebno tiskovino v obliki poštne zalepnice na arhiv.

Od tam dobi z obratno pošto na isti tiskovini obvestilo, če obstojajo proti dotični osebi kakšni kreditni pomisleki, oziroma če je ta sploh v arhivu nave-dena.

O tej korespondenci se ne vodi ni-kaka evidenca ter ostane vsestran-sko tajna. Omenjene poizvedne tisko-vine izdaja centralni arhiv kot strogo zaračunljive obrazce, ki predstav-ljajo ob enem taksne vrednotnice za zahtevano poročilo.

Evidenca zamudnih plačnikov ni samo omejena na angleški teritorij, iz celega sveta so zbrana v arhivu imena takih oseb, ki so se izkazale

napram angleškim trgovcem kot ne-zanesljivi dolžniki.

Povsem je na ta način jasno, da bi se naročniku, recimo iz naše dr-žave ne posrečila dobava iz angleške-ga trga na up, če ima ta še kak plačilne obveznosti napram tamošnjim dobaviteljem; v tem slučaju je njego-vo ime že davno uvrščeno v karto-teki centralnega arhiva v Londonu, kamor se bo sigurno vsak trgovec pred izvršitvijo takega naročila obr-nil.

Svedoki v laskavih izrazih prizna-je britanski inicitivi za varstvo tr-govskega kredita v zaščrtani obliki pr-venstvo; letno poročilo tega zavoda dokazuje ogromen pomen in važnost te institucije, ki se je osobito po voj-ni razvila v vzorni zavod, katerega hitijo posnemati trgovske organiza-cije celega sveta.

Jez čez Nil.

V »Trgovskem listu« smo že več-krat govorili o boju za bombaž in ka-ko ga hoče vsaka država pridobivati če le mogoče na domačih tleh. Zada-je čase smo brali o sporu med Egiptom in Anglijo in da se Anglija nikakor noče odreči Sudānu. Zakaj ne? Tam si je zgradila čez Nil velikanski jez, ki bo namakal zemljo in bombaž bo lastni angleški produkt. Glavni pride-lek Egipta je pa tudi bombaž in je bila Anglija doslej najboljša odjemalka zanj. Jez čez Nil v Sudānu jo bo osa-mosvojil in Egipt bo ob strani. Moral bo prodajati, če bo hotel prodati, ka-ker bodo Angleži hoteli, in ne, kakor bo hotel sam. Pa še nekaj. Prevelika uporaba vode v Sudānu oslabša Nil in Egipčane skrbi, kaj bo, če bo pripe-ljal premalo vode v Egipt. Egipt je potem uničen. So to težka vprašanja. Angleški inženjerji pravijo sicer, da bo imel Nil še zmeraj dosti vode, a Egipčani ne verjamejo. Vidimo takoj: Sudān je gospodar Egipta, in odreči se Egiptu, kakor so se Angleži, je ve-liko lažje kakor odreči se Sudānu. Večja ali manjša produkcija bomba-ža vpliva seveda tudi na cene bomba-ževine pri nas in nas mora zato ta jez zanimati.

V juliju bo dovršeno to ogromno delo moderne tehnike, ki se prav lah-ko meri s stavbami faraonov. Vsak dan bo zajezenih tam 450 milijonov hektolitrov vode, ki jih pripelje Mo-dri Nil dol z Abesinskega višavja. Je pa to pri mestu Senar. Jez je dolg dve angleški milj, nad 3 km (1 milja = 1609 m), na najmočnejšem mestu sko-raj 30 m debel, do izliva ima Nil od tam še 3440 km! Sredi pustinje, kjer je še pred dvema letoma nemoteno plaval po Nilu krokodil in so se igrali paviani, je nastalo 25.000 prebivalec-voje delavsko mesto, z električno lučjo, s pitno vodo in z ledom. Še pred 25 leti je neki preiskovalec poročal o teh krajih: »Severno od Hartimov je Sudān puščava, južno od tod je pa po-plavljen«. (Hartum je mesto ob so-točju obeh Nilov).

Že prihodnje leto bo namakal jez 312.000 akrov (acre, izg. ejkr, je 40 arov in pol), za bodoče so pa priprav-ljeni novi načrti in bo namočenega sveta slednjič tri milijone akrov = skoraj vsa Slovenija!

Načrti za namakanje Sudāna so že tisočletja stari, prebivalstvo je ob po-manjkanju dežja popolnoma odvisno od Nila. Od septembra do aprila na-raste Nil za 7 do 8 metrov in pokrije z blatom obsežne pokrajine, a ne zmeraj na istem mestu. Zato se bijejo

večni boji za rodovitna tla. Način ob-delovanja je zastarel, šaduf in sagia ne spadata več v naš moderni čas. Na-domeštal ju bo jez. Začeli so ga gra-diti leta 1913, vojska je delo ustavila, do lanskega septembra so ga dogra-dili toliko, da ga voda ni mogla vzeti, v juliju bo končan. Stroški bodo zna-šali okoli 600 milijonov dolarjev, kljub temu, da so egipski in sudanski prebivalci zelo pridni, hitri in z dnev-no plačo dveh šilingov zadovoljni = 30 dinarjev.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega sveta. — Piše Just Piščanec.

(Nadaljevanje.)

Zoper tako neutemeljeno, površno in pogrešno rešenje sem vložil rekurz na Državni svet ter sem v njem poseb-no poudaril:

a) ako kaznivo dejanje res obstoja, ga nisem zakrivil jaz, marveč železni-ški organi;

b) teža vagona je nepravilna in zato slonila pazen in carina na napačni podlagi;

c) izključen je bil vsak namen ško-dovati državi, ker bi bil jaz nasprotno s svojo deklaracijo, ako bi se napaka ne bila našla, nehote povzročil veliko škodo železnici, katero sem zastopal;

d) pšenica je ostala v tuzemstvu ter je polog carine neupravičen. Tudi je carina zaračunana na osnovi napačne teže.

Državni svet je z odločbo št. 854/24 od 2. aprila 1924 tožbi ugodil. Odloč-ba se glasi:

»Just Piščanec, carinski posrednik iz Ljubljane, žalio se Državnemu Save-tu na rešenje Ministra finansije od 28. XII. 1922. godine C br. 75.269/22, ko-jim je osnaženo rešenje carinarnice v Ljubljani od 11. XII. 1922. godine, br. 24.368, po kome je kaznjen za delo netačne prijave iz čl. 166. car. zak.

Državni Svet razmotril je žalbu, rešenje i ostala akta ovog predmeta pa je našao:

Iz akta ovoga predmeta vidi se, da je vagon 32.565 bio natovoren sa pše-nicom, a vagon 32.567 sa bukovim de-skama. Žalitelj je ispunio deklaraciju prema podacima, unesenim u tovarni list, u koji je bio najpre upisan sa mastilom br. 32.576, a koji je broj is-pravljen od strane državnih organa mastiljavom pisaljkom na 32.567. Pre-ma pogrešno ispravljenim tovarnom listu instradiran je u Ljubljano iz Za-greba pogrešno vagon br. 32.567, koji

je bil utovaren sa pšenicom mesto prvog vagona br. 32.567, koji je bio natovaren sa deskama. Iz akta se ne vidi, a ni Ministar u rešenju nije konstatovao, da je zamenu vagona skrivio deklarant, a niti je mogao on skriviti, već jedino železnica, koja je, čim je uvidela svojo grešku, posle instadiranja pogrešnog vagona, poslala i pravi vagon br. 32.576 i ujedno molite da joj ne vrati pogrešno poslani vagon br. 32.567, što je i učinjeno.

Kako se prema tome radi o greški službenih organa, a državna kasa nije oštećena, to se ni žalitelj nije mogao kazniti na osn. čl. 166. car. zak.

Iz izloženog i na osn. čl. 201. car. zakona Državni Savet rešava: da se poništi rešenje Min. Finansija od 28. XII. 1922. g. Cbr. 75.269/22 o čem se izveštava žalitelj i Min. Finansija s tim, da će žalitelju prema prednjim razlozima u ovom rešenju izdati drugo rešenje.

(Dalje sledi.)

**TRGOVSKI PROMOG, DRVA, KOŠA
ANGLEŠKI PROMOG, SLEZJSKI
BRIKETE dobavlja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 224
Plaćilo tudi na obroke!**

Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

V l. 1920 se je uvozilo: 1. surovega cinka 8331 kg za 15.793 Din; 2. pločevine in plošč 39.099 kg za 311.258 Din; 3. paličnega cinka 61.567 kg za 104.014 dinarjev; 4. žice 2343 kg za 9715 Din; 5. cevi in valjcev 3852 kg za 34.260 dinarjev; 6. izdelkov iz cinkove pločevine 6501 kg za 21.080 Din; 7. izdelkov iz cinka a) priprostejših 9433 kilogr. za 53.985 Din; b) finejših 20.832 kg za 222.546 Din; c) v zvezi z drugim materijalom 86.585 kg za 548.817 Din. Celokupni uvoz cinka in cinkovih izdelkov je znašal približno 20 vagonov. Poleg tega je znašal uvoz cinkovega belila približno 40—50 vagonov letno.

Ker izdelujemo cink, bi bilo potrebno, da bi proizvajali tudi izdelke cinka, zlasti vlite, in cinkovo belilo. Da se uvede proizvodnjo cinkastih izdelkov, bi bilo treba angažirati naše rojake, ki so zaposleni v tej stroki v inozemstvu, da se povrnejo v domovino. Ako takih ljudi ni, bi se naj naši livarji poslali v inozemstvo, da se spopolnijo v tem poslu. Taka preselitev kakor spopolnitev strokovnega znanja z državno pomočjo.

Proizvajanje cinkovega belila bi bilo treba naložiti bodočemu lastniku cinkarne kot dolžnost. Razume se, da bi naj se proizvodnjo cinka in izdelkov iz cinka zaščitilo z uvozno carino.

67. Proizvajanje svinca v naši državi.

V naši državi se pridobiva svinec v Srbiji, Sloveniji in Hrvatski.

V Srbiji, ki je jako bogata na svinčenih rudah, je mnogo krajev, v katerih se nahaja svinčena ruda, n. pr.

v Podrinju, na Avali in sosednih gorovjih, na Kosmaju, Rudniku, Kopavniku, Kučajni, Čurinoj Sreči itd. V zadnjem času se je kopalo svinčeno rudo samo v Podrinju, kjer se nahaja tudi topilnica pri Krupnji. Ta rudnik je običajno eksploatirala država, pred kratkim pa so eksploatacijo prevzeli zasebniki v družbi, ki se naziva: »Podrinski rudniki«. Rudnik je imel veliko vlogo ob času vojne v letih 1876 in 1877, ko je dobavljal svinec srbski vojski. Sedaj zaposluje 78 delavcev. Svinec in antimon prodaja v Beogradu in Zagrebu.

Razvoj naznačenih rudišč ovira oddaljenost od železniških zvez in vodnih potov, ker so oddaljena od Šabca 63 km. Tako za časa eksploatacije od strani države, kakor ob času eksploatacije od strani zasebnikov, se je malo delalo in se tudi sedaj malo dela. Ko se ustvari dobra pota in železniške zveze, se bodo mogla razvijati in znatno pripomoči do blagostanja bližnjih krajev.

V Mežici (Slovenija) je svinčeni rudnik in topilnica, last neke angleške družbe, ki izdela na leto 460 vagonov svinca v ploščah in 27—80 vagonov cinkove rude. Delavcev zaposluje 681, a včasih tudi do 823. Rudnik je po svoji opremi najmodernejši in more biti vsemu svetu za vzgled. Rudnik ima koncesijo za izkoriščanje 38.723 ha in ima 50 rovov od 500 do 1250 m morske višine. Rudišče je neizčrpno, ruda se pojavlja tu kot galenit.

Da se pokaže obsežnost tega rudnika in topilnice, navajamo sledeče podatke:

Rudnik ima v rovih 43-250 km železnice z ročnim in 17-990 km z električnim pogonom in 12 lokomotiv. Na površini ima 2830 m železnice za vozičke, 810 m električne železnice, 1740 m žične železnice s tremi električnimi motorji na 85 konjskih sil; 14-620 km železnice od postaje prevale do topilnice, in sicer z dvema lokomotivama na 80 konjskih sil in 18 vagonov po 5000 kg teže; štiri dvigala za globočine 500 m na 75 konjskih sil; za razsvetljavo in zračenje 36 motorjev na 400 konjskih sil; 372 strojev za čiščenje in drobljenje; priprave za črpanje vode itd.

V Žerjavu se nahaja topilnica, ki obstoji iz ene visoke peči, 6 ameriških peči, 4 konventorjev, pršnika rude, 2 kotlov za prečiščevanje, 6 specialnih strojev, dveh dvigalnic in ostalih strojev, katere goni motor na 180 konjskih sil. Za proizvodnjo električne energije ima topilnica pet modernih električnih central z 10 dinami na 3300 voltov napetosti, s 1090 konjskimi silami in enim Dieslovim motorjem na 300 konjskih sil.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Potrdilo o izvozu blaga za prekmorske pošiljke. Pri uvozu blaga iz prekmorskih držav so zahtevale dosedaj carinarnice, da morajo biti potrdila o izvoru, izdana od trgovske zbornice v mestu, kjer se je blago izkrcalo overovljena od uprave javnih skladišč ali od carinarnice dotične luke. Z navedbo generalne direktorije carin pa je določeno, da morajo imeti od 21. marca naprej taka potrdila (certifikati za kavo, čaj in riž) poleg tega overovljenja še potrdilo konzula izvozne države, da je kava, čaj ali riž resnično proizvod države, ki jo zastopa. Da se stranke izognejo poznejšim pritožbam in nepotrebnim stroškom, opozarja trgovska in obrtniška zbornica vse interese, da si pravočasno preskrbijo predpisana potrdila. Po tem predpisu si bo treba n. pr. za kavo, ki prihaja iz Ceylona, preskrbeti potrdilo pri angleškem konzulatu v Trstu.

Nekaj statistike gremija trgovcev v Mariboru. Iz poslovnega poročila, ki ga je sestavil gremijalni tajnik g. Juro Zidanšek za gremijalni občni zbor, ki se bo vršil 21. t. m., povzamemo: Gremij je štel koncem leta 1924 sledeče članstvo: Kategorija trgovcev posameznikov 457, družabnih tvrdk 32, raznih družb 31, kategorija branjevcev in sejmarjev 218 skupaj 738, nameštencev kod pripadnikov gremija 643, vajencev in praktikanov 217, skupaj članov in pripadnikov 1598. Obrtnih listov se je podelilo trgovcem 90, branjevcem 21, skupaj 111, obrtnih listov je oddalo trgovcev 78, branjevcev 34, skupaj 112. Nameštencev je bilo na novo prijavljenih 237, odjavljenih 198. Učencev se je na novo sprejelo 71, oproščenih je bilo 62, med letom jih je izstopilo 16, trgovsko nadaljevalno šolo je dokončalo 170 učencev. Spričevalo z odliko je prejele v vseh treh razredih 19 učencev, s povojnim redom 123, poskušajo je imelo 16, nesposobnih je bilo 11, neredovan 1. Odličnjake se je obdalo z raznimi knjigami. Šolski odsek je imel 3 seje. Razsodišče se je sestalo v štirih slučajih, mnoge druge spore je pa predsednik rešil s svojim posredovanjem brez razsodiške razprave. V letu 1924 se je vršil 18. marca redni letni občni zbor gremija in dne 17. aprila občni zbor kategorije branjevcev. Izrednih občnih zborov ni bilo. Dne 23. aprila se je vršil sestanek trgovcev in drugih gospodarskih krogov radi prometnih vprašanj, dne 22. oktobra pa drugo zborovanje, kjer je poročal g. dr. Pretnar od Trgovske zbornice o obrtnopravnih reciprociteti, kjer je prišla na razgovor tudi misel, ustanoviti v Mariboru bolniško blagajno za delodajalce, o čemur se bode imel občni zbor nadalje pečati. Odborovih sej je bilo 9 rednih in 1 izredna, ki so bile vse sklepne. Dopisov je prejel gremij 739, odposlanih pa je bilo 492, skupaj 1231. Stanje blagajne dne 31. decembra 1924: Vseh 8 fondov izkazuje premoženja 63.963.20 Din. Ako primerjamo to stanje z onim koncem leta 1923 60.950.03 Din, pridobimo raste v gotovini 3.013.17 Din. Gotovina je naložena razen malega zneska, ki se nahaja v tajnikovi blagajni za tekoče izdatke, za vsak sklad posebej v Mestni hranilnici.

Nove uzance na budimpeštanski borzi. Vodstvo budimpeštanske borze je dalo izdelati nove, sedanjim razmeram odgo-

varjačoče uzance. Kakor se govori v borznih krogih, so nove uzance že izgotovljene in so bile v odsekih strokovnjakov tudi že proučene in odobrene. Manjka še samo odobritev borznega sveta. V krogih strokovnjakov upajo, da bodo stopile nove uzance v veljavo še tekom meseca aprila.

Proti izvozu kož z volno. Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu je prejelo od Udruženja tvorničarjev finih kož v Zagrebu spomenico, v kateri se protestira proti nepravilni izvozni carini na volno in kože. Ker se na izvoz volne plača za 100 kg 1000 Din izvozne carine, a za kože pri 100 kg samo 200 Din, so trgovci z volno poslednji dve leti izvažali samo kože, in to obenem z volno. Na ta način jim ni bilo treba plačevati visoke carine na volno.

Semenj v Novem Sadu. Veliki semenj živinskih poljedelskih proizvodov se bo vršil Novem Sadu od 21. do 23. marca.

Češkoslovaške indekse številke. — Indeksna številka za veletrgovino se je na Češkoslovaškem dvignila tekom meseca januarja 1925 od 1045 na 1048 točk. Preračuneno na zlato pariteto so se cene izza meseca julija 1914 dvignile od 100 na 152.3 točk.

Indeksne številke. — Uradni indeks za veletrgovino v Nemčiji izkazuje za dan 5. marca t. l. 136.7 točk. Napram povprečju v mesecu februarju t. l. se je indeksna številka znižala za 1.2%. — Indeksna številka za preživljanje na Češkoslovaškem se je izza dne 1. januarja t. l. zvišala za 0.3% in dosegla 889 točk. — Na Ogrskem se je indeksna številka za veletrgovino do konca januarja t. l. znižala od 23.466 na 23.075 točk, to je za 391 točk, nasprotno se je na Poljskem zvišala od 118.5 na 119.5 točk. Amerikanski draginski indeks izkazuje za prvi teden meseca marca 162.3 točk, do čim je koncem leta 1924 izkazoval le 156.7 točk.

Otvoritev borze za juvele. V nedeljo dne 8. marca se je otvorila v Budimpešti borza za juvele. Na prvem občnem zboru se je izvolil borzni svet in namestniki članov. Juvelna borza je že začela obratovati in v madžarskih gospodarskih krogih so prepričani, da bo razvila znatno poslovanje in da bo koncentrirala srednjeevropski promet z juveli v Budimpešti.

Prodaja lesa (7000 m³) se bo vršila dne 15. aprila t. l. pri Šumski upravi v Srednjem pri Sarajevu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja lizola, lanolina, etra in razkužavajočega sredstva se bo vršila dne 8. aprila t. l. pri oblastni upravi bolniškega fonda direktorije drž. železnice v Zagrebu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trg. in obrt. zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prizadevanja Nemčije za ukinitve izvozne prepovedi za kože in kožuho. Nemška vlada je pred kratkim stopila v stik z Avstrijo, Ogrsko, Italijo in Češkoslovaško, da bi navedene države v prometu z Nemčijo in v medsebojnem prometu ukinile prepoved izvoza za kože in kožuho.

LISTEK.

Herbert N. Casson:

Dvanajst tipov.

Deveti tip:

SPOSODITE SI, KOLIKOR MORETE RABITI!

To je tip, katerega tisoči trgovcev nujno potrebujejo.

Mnogim trgovcem se dolgovi gabijo. Svojo trgovino vedijo na podlagi gotovega plačila. Igrajo le na sigurno.

Na ocean trgovine odjadrajo v malem čolnu, ki ga imenujejo gotovina. Drže se blizu obrežja.

Tako bližu obrežja so, da naleti njihov čoln na pečino. To je potem konec.

Šele pozneje spoznajo, da je največ pečin v bližini brega in da je globoka voda daleč zunaj mnogo varnejša, kakor pa plitvina v bližini brega.

Ker hočem podati v teh tipih golo resnico, moram reči: Kdor hoče vedno igrati na sigurno in vsak riziko opustiti, ta ne more nikdar postati finančnik — razven če je bil kot tak rojen.

Magari, da je v stanu, da ohrani premoženje, ki mu ga zapusti njegov oče, sam ne bo nikdar pridobil dosti denarja.

Ravno tako je, kakor če bi hoteli svetovati lovcu na leve, da igra vedno na sigurno. Ali delavcu vrhu stolpa, da vrši svojo obrt brez rizika.

Finančni svet je z riziko prenapolnjen. Niti jaz, niti kdo drugi vam ne more povedati, kako bi se vsem ognili. Star lovec na leve lahko pove mlajšemu dragocen tip, toda nikoli ne pozabite, da ima vsak lovec na leve brazgotine na koži.

Nič ne prinaša na dolgo dobo večjega dobička, ko pametno prevzet riziko. Samo vprašajte Lloydse ali druge zavarovalne družbe.

Toda treba je imeti zadostno poguma. Treba je imeti instinkt sporta. Na pustolovščinah treba imeti veselje. Kdor vsled dolga ne more spati, ta ne sme nikdar poskušati, da postane finančnik. Naj raje ostane nastavljenec proti dobri plači.

Kdor pa je samega sebe izprašal in dokazal, da zna denar dobro upravljati, ta si naj sposodi toliko denarja, kolikor ga sploh more uporabiti.

Andrew Carnegie, ki si je pridobil pri razvoju jeklene trgovine premoženje v višini 60,000.000 funtov šterlingov, mi je nekoč pravil, da si je sposodil vsak penny, ki ga je sploh mogel dobiti.

»Bil je največji izposojevalec Pennsylvanije,« mi je dejal. »Pošiljal sem enega svojih družabnikov neprestano od ene banke do druge, da smo si izposodili toliko, kolikor smo sploh dobili mogli. Vprašajte kogarkoli od obogatelih in priznal vam bo, da se mora zahvaliti v veliki meri svojim uspehom denarju, ki si ga je pametno izposodil.

Nekatere tvrdke — ne ravno mnoge — so se popolnoma financirale le iz svojih dobičkov. Ampak to ni financa, to je nekaj vse drugega.

Pred kratkim sem se seznanil na neki železniški vožnji s trgovcem, ki mi je dejal, da je že 27 let v trgovini in da si ves ta čas ni izposodil niti vinarja. Mož je bil na to zelo ponosen.

Ima majhno tovarno z mogoče 50 nastavljenici. Njegov čisti dobiček znaša mogoče 1500 funtov šterlingov na leto.

To je čisto lepo. Toda mož je rabil 27 let, da je razvil svoje podjetje do te stopnje.

Če bi si v začetku izposodil 5000 funtov šterlingov, potem bi najbrže rabil samo četrtino časa. Prezrl je element časa.

Celo človeško dobo je rabil, kar bi mogel ustvariti v petih letih.

Nič ni tako poceni ko denar. Niti voditelj delavcev se ni upal tega tajiti.

(Dalje sledi.)

Industrija.

Sestanek zastopnikov naše mlinarske industrije se bo vršil koncem tega meseca v Beogradu. Na sestanku se bo razpravljalo o vseh vprašanjih in problemih te za naše gospodarstvo tako važne industrijske panoge.

Znaki naše industrijske krize. Tovarna papirja Milana Vape v Beogradu je ustavila svoj obrat. Bila je to največja beograjska tovarna papirja. Tovarna je dobila na račun reparacij najboljšo stroje iz Nemčije, velik del glavne je vplačala Uprava monopolov kot delničar, ker bi moralo podjetje v doglednem času preiti v državno last, medtem pa je tovarna pred približno desetimi dnevi ustavila obrat. Mislilo se je, da se je to zgodilo zbog pomanjkanja sirovin, katere se morajo uvažati iz inozemstva. Vendar pa ni bil to vzrok katastrofe, ampak je ta deloma povzročena zbog padca avstrijske krone, a deloma zbog tega, ker je v komisijskih skladiščih papirja tako zunaj, kakor tudi pri nas vse prenapolnjeno z gotovim blagom, ki se v naših grafičnih podjetjih, — ki so sama brez poslov, — ne bo konsumiralo niti za nekaj let. Vapova tovarna je morala, kakor se piše, v glavnem, samo radi tega ustaviti obrat, ker ni imela tršišča, kjer bi mogla plasirati svoje izdelke.

Tvornica asfalta v Vrhu. Pred vojno je obstojala v Vrhu tvornica, ki se je bavila s čiščenjem asfalta. V začetku vojne je prenehala z obratom. Sedaj pa se zdi, da bo mogla ponovno otvoriti obrat.

Denarstvo.

Zlata pariteta nasledstvenih držav. — Avstrija: 1 zlata krona = 14.400 K (zlata pariteta za plačilo carine); Češkoslovaška: 1 zlata krona = 6.82 K; Jugoslavija: 1 zlat dinar = 11.99 pap. din; Ogrska: 1 zlata krona = 14.800 pap. kron; Rumunija: 1 zlata leja = 38.71 pap. lej; Italija: 1 zlata lira = 4.75 par. lir.

Položaj francoskih financ. Loucheur je izjavil uredniku »Journala«, da je dosegel državni proračun popolno ravnost, in da je vlada naložila največjo možno mero davkov. Sedanji neugodni položaj državnih financ proizhaja iz dejstva, da so obresti državnih dolgov zelo visoke ter ne dopuščajo, da bi vlada najela večje posojilo v svrhu konsolidacije državnega zaklada. Treba je torej, je nadaljeval Loucheur, zasledovati politiko večletnega čakanja, tekom katerega bomo lahko najeli v inozemstvu ugodna posojila v svrhu ojačenja državnega zaklada in šele potem bomo znižali dohodninske davke. Loucheur je pripomnil, da je taka previdnost potrebna tudi glede dviganja franka, ki nikakor ne sme škoditi izvozu in delu v deželi, kajti stabilizacija franka se sme izvršiti šele potem, ko so se znižale cene življenjskim potrebščinam.

Carina.

Italijanski aggio. Italijanski finančni minister je določil aggio za carinska plačila od 9. do 15. marca 1925 z ital. Lir 480 (Lir 100 nominalne carine in Lir 380 dodatka).

Davki in takse.

Davčno okrajno oblastvo v Ljubljani razglašja: V zmislu člena 158. finančnega zakona za leto 1922/1923 z dne 31. julija 1922, Ur. list št. 105/324 se razglašja, da bodo odmerni izkazi o hišni najmarini za davčno leto 1925 in o rentnini za davčno leto 1924 razgrnjeni davčnim obvezancem na vpogled v času od 1. do 15. aprila 1925 pri posameznih občinskih uradih oziroma za politični okraj Litija in Višnja gora pri davčnem uradu Litija ozir. Višnja gora. Davčni zavezanci se opozarjajo, da lahko vpogledajo te odmerne izkaze ali osebno ali pa pooblaščenih, ki se naj izkažejo s koleka 1. pristim pooblastilom. Določba, da je davčni zavezanec upravičen zahtevati pri davčnem oblastvu podrobne podatke glede odmere podlage, je še v veljavi. Taka prošnja je podvržena koleku 5 Din. Kakor priziv ali pritožbo proti odmeri hišne najmarine ozir. rentnine se lahko vložijo v času od 16. do vštetega 30. aprila 1925. Pri davčnem okrajnem oblastvu Litija v Ljubljani. Priziv ali pritožbo, katero je za vsak davek posebej vložiti, je kolikoli z 20 Din in za vsako prilogo k prizivu pa z 2 Din. — Kaka potrdila županstva ali pa tudi privatnih oseb so podvr-

žena koleku 20 Din. — Odmera hišne najmarine oziroma rentnine postane pri onih zavezancih, ki do vštetega 30. aprila 1925 ne vložijo priziva ali pritožbe, s 1. majem 1925 pravnoveljavna.

Promet.

Za izboljšanje prometa Celje—Rogaška Slatina. Trgovska in obrtniška zbornica je naslovila na direkcijo državnih železnic v Ljubljani vlogo s prošnjo, da bi se med Celjem in Rogaško Slatino vpeljali v potniškem prometu direktni vozovi. Tej zahtevi, ki so jo stavili najprej interesi iz Celja, so se pridružile tudi gospodarske organizacije v rogaškem in šmarškem okraju, ki so tudi sklenile, da naj se z novim voznim redom med Celjem in Rogaško Slatino upeljejo direktni potniški vagoni. Celje je naravni gospodarski centrum in tržišče za prebivalstvo vseh krajev, ki leže ob Rogaški železnici in ki prihaja z jutranjimi vlaki v Celje v svrhu nakupa blaga odnosno prinaša svoje izdelke na trg. Promet je posebno intenziven pri jutranjem in opoldanskem vlaku in dela postopanje v Grobelnem potujočemu občinstvu velike neprimliko. Uvedba direktnih voz je posebno važna za letoviško sezono, ko prihajajo gosti iz Rogaške Slatine dnevno v večjem številu po opravkih v Celje. Ker so se vpeljali na tej lokalni progi že iz bolj oddaljenih krajev naše države direktni potniški vagoni, se pričakuje s tem večjo upravičenostjo, da se bo tej zahtevi zbornice ugodilo.

Pristaniški promet Italije v l. 1924. — V treh največjih italijanskih pristaniščih je znašal v l. 1924 (1923) uvoz v Genovo 6,615.000 (5,750.000) ton, v Trst 1,846.000 (1,382.000) ton in v Benetke 2,041.000 (1,850.000) ton in uvoz v Genovi 839.000 (851.000) ton, v Trstu 986.000 (694.000) ton in v Benetkah 224.000 (163.000) ton.

Telefonski promet na progi Lins—Steyer—Salzburg—Trst preko Ljubljane. — Telefonski odsek Ministrstva pošte in brzojava je dne 10. februarja 1925 uradno objavil, da se je tekom l. 1924 otvoril telefonski promet na označeni progi. Naša kraljevina dobi od vsake edinice razgovora na omenjeni progi kot tranzitno takso 62 zlatih sant.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev za mesto Maribor vabi na redni občni zbor članov trgovskega gremija za mesto Maribor, ki se vrši v soboto 21. marca 1925 ob 19. uri v Gambinovi dvorani, s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanju v letu 1924. 3. Blagajniško poročilo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Sklepanje o proračunu za l. 1925 ter določitev doklad, prispojitenih, sprejemnih, oprostitih in šolskih pristojbin. 6. Volitev načelnika in dveh namestnikov, 8 odbornikov in 4 namestnikov, 2 članov in 1 namestnika v šolski odsek, dveh računskih preglednikov, 5 članov in 5 namestnikov v trgovsko razsodišče, 4 odposlancev k zborovanjem pomočniškega zbora, 10 odposlancev in 10 namestnikov k zveznim zborovanjem. 7. Izprememba § 11., točka g, gremijskih pravil. 8. Predlogi članov po § 18 gremijskih pravil, kateri se morajo 3 dni pred občnim zborom predložiti pisмено gremijskemu načelniku. 9. Ustanovitve lastne bolniške blagajne. 10. Slučajnosti. Ker se vsled kratko odmerjenega časa zapisnik zadnjega občnega zbora na tem zborovanju ne more prečitati, je isti vsem članom tekom 7 dni pred občnim zborom predložiti pisarni na vpogled. V slučaju, da bi ta za 19. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 20. uri istega dne drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Predsednik: Vilko Weigl, l. r.

TA ZNAK JAMČI ZA KAKOVOST.

Razno.

† **Dr. Franjo Dietz.** Dne 13. t. m. je po dolgi mučni bolezni preminul v Osijeku generalni tajnik ondotne Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Franjo Dietz. Pokojnik je bil naš rojak iz Kočevja. S svojim neumornim in požrtvovalnim delovanjem si je pridobil izredno spoštovanje in veliko simpatij pri vseh, ki so ga poznali. Pokojnik je bil priznan strokovnjak na narodno-gospodarskem polju in je s svojo znanostjo doprinesel neizmernih koristi osiješki zbornici in njenim interesentom. V znak priznanja in hvaležnosti je bil lansko leto, ob 35letnem jubileju nesebičnega, plodonosnega dela v zbornici, imenovan za generalnega tajnika. Za izredne zasluge na narodnogospodarskem polju mu je Nj. Vel. kralj podelil red sv. Save IV. razreda. Pokojniku ohranimo časten spomin!

Naša zona v Solunu. Te dni se je končal definitivno prevzem naše zone v Solunu. Komisija, ki je izvršila prejem te zone, se je že vrnila v Beograd.

Češka centrala zbornice za ureditev praznikov. Centrala češkoslovaških trgovskih in obrtniških zbornic je v seji predsedništva dne 12. t. m. razpravljala o osnovi zakona glede ureditve praznikov v češkoslovaški republiki in je sklenila, da se v principu priključuje predlogu trgovske in obrtniške zbornice v Pragi, v katerem se izjavlja, da je razširitev predpisov o nedeljskem počitku tudi na 1. januar, na 6. januar, vnebohod, Rešnje telo, 29. juni, 15. avgust, 1. november, 8. december in 25. december poslabšanje dosedanjega položaja za gospodarske kroge, kajti doslej so smeli trgovci in obrtniki tudi ob imenovanih dneh obratovati. V bodoče bo pa to, kakor določa § 1. načrta, nemogoče.

Potrošnja papirja v letu 1924. — Po najnovejših statističnih podatkih so v Evropi največji konsumenti papirja Angliji, sledijo jim Skandinavci in za njimi Nemci. Nemčija zavzema v statistiki tretje mesto, kar je tembolj značilno, ker zavzema prvo mesto kot proizvajalec papirja v Evropi sploh in na svetu pa drugo mesto za Severno Ameriko. V Evropi kakor tudi v Ameriki je konsum papirja

v stalnem porastu še izza 1920. leta. Celokupni konsum je dosegel v letu 1923 skoro neverjetno količino osmih milijonov ton: od teh osmih milijonov ton se je skoraj potrošilo 50% v Evropi (Anglija vključena). Medtem ko se je od ostalega potrošilo največ v Ameriki. V Združenih državah so tudi tako močno zvišali konsum, da jim ni mogoče kriti vse potrebe z domačimi izdelki, ampak so primorani uvažati papir zlasti iz Nemčije. V evropskih državah se je porabilo v letu 1924: v Angliji 25 kg papirja za glavo na leto; v Skandinaviji 24 kg, v Nemčiji 19.5 kg, v Švici 15, na Holandskem in v Franciji 14, v Avstriji 11 kg za glavo na leto. Največ papirja se uporabi za dnevniške. Je to neverjetna potrebnost, ki raste z dneva v dan. Anglija zavzema, kar se tiče naklad in oblike listov prvo mesto; Amerika glede industrializacije tiska na podlagi trustov; Nemčija glede števila dnevnikov. V centralni Evropi se izdaja v prišlično 1500 mestih petdesetorica dnevnikov in revij v vsakem mestu. Ne najdemo lahko tudi še tako majhnega kraja, kjer ne bi našli dnevnika, v Avstriji stoji glede tega na prvem mestu Dunaj, kjer izhaja 18 nemških dnevnikov s celokupno naklado 1,200.000 izvodov. V Angliji nahajamo tedenske revije s 100 stranmi in še več v eni številki. Kar se tiče tednikov, zavzema London prvo mesto v Evropi, sledi mu Berlin.

Poljska in češkoslovaška. Predsednik poljske republike Wojciechowski je odposlal predsedniku češkoslovaške republike o priliki njegove 75letnice brzojavne čestitke. Masaryk se je zahvalil ter izrazil prepričanje, da bode oba bratstva naroda v bodoče skupno delovala.

Uvedba poletnega časa v Franciji. — Pod predsedstvom predsednika republike Doumerguea so se včeraj sestali ministri in državni podtajniki. Seja se je pričela ob 10. ter se zaključila ob 13.30. Ministrski predsednik je poročal o zunanjem položaju, posebno pa o delu sveta Društva narodov. Minister javnih del Peytral je obvestil tovariše, da se na podlagi dogovorov s sosednimi državami uvede v Franciji poletni čas v noči od 4. na 5. aprila.

Konferenca za aeronaviko v Varšavi. Neka rimska agencija poroča, da se bo 24. maja sestala v Varšavi konferenca za aeronaviko, ki bo pretresala nekatera vprašanja zračne plovbe. Poljska vlada je povabila uradno na to konferenco Švedsko in Dansko, ker bo šlo v prvi vrsti za ustanovitev zračne zveze Malmö (Švedska)—Kodanj—Gdansk—Varšava. Po načrtih, ki se že proučujejo, se bi preletela ta črta v šestih urah, medtem ko traja tozadevna vožnja po železnici 48 ur. V Varšavi bi ta črta imela zvezo z zračnimi progami Bukarešt in v Carigrad, tako da bi vožnja po zraku iz Švedske do Carigrada trajala 2 dni manj. Omenjena konferenca bo definitivno sklepala o tem načrtu.

Produkcija zlata v Ameriki. — Amerika je l. 1924 producirala za 51.9 milj. dol. zlata, to je za 178.000 dol. več nego v l. 1923.

Proračun za angleško vojsko. — Proračun za vojsko za tekoče finančno leto izkazuje 44,500.000 šterlingov izdatkov, t. j. za pol milijona manj od lanskega leta. Tekom zadnjih treh let se je proračun za angleško vojsko skrčil za 18 milijonov in to v izvajanju politike za znižanje oboroževanja do meje, ki je združljiva z državno varnostjo.

Finančna restavracija Madžarske. Kakor se poroča iz Zeneve, je svet Društva narodov na eni svojih zadnjih sej razpravljal o finančni obnovi Madžarske. Prisostvovali so zastopniki Madžarske, kraljevine SHS in Rumunije. Ob koncu razpravljanja je svet izrazil svoje zadoščenje nad doseženim uspehom glede obnove Madžarske in pri tej priliki se je zlasti poudarjala važnost redukcije madžarskih administrativnih ustanov.

Kralj bakra umrl. V Newyorku je te dni umrl eden izmed najbolj bogatih ljudi Amerike, bivši senator in kralj bakra Andrews Clark, katerega premoženje se računa na 20 milijonov angleških funtov, je preživel vse romantične faze self-made-mana. Prvih 24 let svojega življenja je preživel Clark pri plugu in oralu, v domu svojega očeta-kmeta, a pozneje je z majhnim kapitalom otvoril trgovino v Blackpoolu, centrumu rudar-

skih poslov. V bakrenih rudokopih Montane je slehnje našel svojo srečo; tako je postal eden najbolj bogatih ljudi v Ameriki. Njegova kraljeva palača v peti Aveniji v New Yorku se je gradila 7 let, a stala je 1.500.000 funtov. V palači je bilo 121 spalnih sob in 31 kopalnic, dasi je cela družina obstojala iz samo štirih članov: mož, žena in dvoje otrok.

Listnica uredništva. Radi praznika četrtkov štampiljka našega lista odpade.

Ljubljanska borza.

V ponedeljek, 16. marca 1925.

Blago. Les: Trami monte, merkantil. tesani, 4 do 8 m dolž., 8/8, 8/11, 11/11, 11/33, 13/16, 13/19, 16/21, fco Podbrdo ali Rateče 9 vag., den. 365, bl. 365, zaklj. 365; brestovi hlodi, od 23 napr. prem. od 3—6 m dolž., fco meja za 100 kg den. 50; lipovi hlodi od 30 cm napr. deb., od 2.50 m dolž., za m² fco nakl. postaja bl. 150; bukovo oglje la, vilano, fco meja den. 118. — Žito in poljski pridelki: Pšenica domača, par. Ljubljana bl. 475; otrobi pšenični, drobni, juta vreče, fco Ljubljana bl. 210; otrobi pšenični, drobni, 1/2 pap. 1/2 juta vreče, fco Ljubljana bl. 205; otrobi pšenični, debeli, juta vreče, fco Ljubljana bl. 257.50; koruza nova, prompl., fco sremska postaja blago 182.50; koruza nova, april, maj, junij, fco Postojna tranz. bl. 260; koruza defektna, umetno sušena, fco Ljubljana 1 vag., den. 160, bl. 160, zaklj. 160; koruzni zdrob, fco vreče fco Ljubljana bl. 400; oves makedonski, fco Ljubljana bl. 335;

ajda siva, fco štajerska postaja blago 287.50; proso, fco Ljubljana den. 300; bučne peške, rešetane, fco hrvatska postaja bl. 500; bučne peške, rešetane, fco, Rijeka neocar. bl. 525; krompir rdečkast, fco štaj. postaja bl. 165; krompir beli, fco štaj. postaja bl. 140; krompir rumeni, fco štaj. postaja bl. 130; čebula, fco štajerska postaja bl. 360.

Vrednote: 7% investic. pos. iz l. 1921 den. 65%, bl. 67%; 4% Kranjsko dež. pos. iz l. 1888 bl. 22%; 4% Kranjsko dež. meliorac. pos. iz leta 1911 bl. 22%; 4% Kranjsko dež. pos. iz l. 1917 22%; loterijska 2% drž. renta za vojno škodo bl. 160; Celjska pos. d. d. den. 209, bl. 211; Ljubljanska kreditna banka den. 235; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, bl. 130; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 840, bl. 850; Slavenška banka d. d., Zagreb den. 70; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 190, bl. 200; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 135; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, bl. 112; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 275, blago 285.

Tržna poročila.

Iz tržišča jaje. Produkcija jaje je letos v naši državi večja nego lani. Cene še niso stabilizirane in notirajo povprečno 0.60—0.80 Din. Splošno je opaziti, da je kupčija slaba, ker hočejo kupec pred Veliko nečjo ohraniti nizke cene, da bi se mogli za praznike preskrbeti s cene-

nim blagom. Sploh so naši izvozniki oprezní pri prodaji večje količine jaje, ker stane carina in transport toliko, da ni izključena izguba. Bolgarija in Rumunija ne izvažata jaje, ker so meje zaprte. Od te strani zdaj ni konkurence, vendar pa bo položaj naših izvoznikov skrajno neugoden, če se v teh državah pozneje zniža izvozna carina, pri nas pa ne.

Cene olivnemu olju padajo. Po vesteh iz Dalmacije so cene olivnemu olju nazadovale in se gibljejo med 15 in 17 dinarjev. Zaloge olja so še zelo velike.

Mariborsko sejmsko poročilo (dne 10. marca 1925). Prignalo se je: 12 konj, 6 bikov, 175 volov, 313 krav in 11 telet, skupaj 517 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 10.25 do 11.25, poldebili 9 do 10, plemenski 6 do 8, biki za klanje 6.75 do 7.75, klavne krave debele 8.50 do 10, plemenske krave 6 do 7.50, krave za klobasanje 5 do 6, mlada živina 7 do 9.50, teleta 12.75 Din za 1 kg žive teže. Prodalo se je 120 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso I. 20, II. 16 do 17.50, meso od bikov, krav in telet 15, telečje meso I. 20 do 22.50, II. 17.50 Din. Svinjsko meso sveže 15 do 30 Din 1 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte. (13. t. m.). V soglasju z ostalimi noticami v Ameriki kaže dunajski trg slabo tendenco. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica domača 55.50 do 56.50, madžarska s Petisja 60.50 do 61.50, jugoslovenska 59 do 60, Rosafé 60 do 60.50; rž: domača 49 do 50; ječ-

men: domači 49 do 54; turščica: 29 do 29; oves: 40 do 41 šilingov.

Cene na tržaškem trgu. Oddaja na debelo za 100 kg: česenj 500—1000, pomaranče 120—140, kislo zelje 130—165, karfiol 130—150, kapus 110—120, čebula 120—140, solata 50—360, jabolka 80—380, krompir 60—80, krompir (nov) 150—180, hruške 120—380, grah 250, radič 80—270, radič (rdeč) 280—300, špinaca 120—230.

Dobava. prodaja.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 11. aprila t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave olja za motorje in konsistentne masti. — Dne 15. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave cilindrskega in vulkanskega olja. — Dne 22. aprila t. l. pri odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave bombaža za čiščenje strojev.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo bluz in blač er čevljev na dan 21. marca 1925. Vzorci in natančnejši podatki se dobe pri ekonomskem odelenju te direkcije v Ljubljani. — Direkcija državnega rudnika v Ljubiji sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 8 kompletnih garnitur klesetov.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporočil potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, medno blago, platnarstvo, lepne robce, ščetke, sušance, toaletno blago. Telefon 913

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higiensko najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsa vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

Javna agencija in gospodarska pisarna

Dr. EMIL GAJ

prevzema pravno zastopstvo v zadevah javne uprave (obrtnih, industrijskih, domovinskih, davčnih itd.) ter posreduje zlasti pri nakupu in prodaji nepremičnin, pri poravnava insolventnih trgovcev in obrtnikov, pri dajanju posojil in izvršuje inkaso terjatev

Ljubljana, Beethovnova ulica št. 15

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanka Grilzner in Adler

Ljubljana

Pauk v vazonu bronzast. Velikostna garancija. Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta št. 3

Krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodo-vodov

Naprava strelodvodov. Kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafje) za konzerve

Posluje po celi jugoslaviji Ustanov. l. 1923. Delniška glavica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

"JUGOSLAVIJA"

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nevarna in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam v sled letinskega vioma, 5. transporna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam v sled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od »Oraške vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks« (požarni oddelek) in »Franko-Hongroise« ves njihov kupčijski obsej v naši državi. — Naj-nizje tarife. Takošnja plačila škod. — Glasom nare. be ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« ženične kavcije za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta 15.

Telefon 57.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznoversno žganje

moko in

deželne pridelke

raznoversno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

šave z električnim

obratom.

CENIK NA RAZPOLAGOV!

JUHANA

"OPEKA"

prvovrstne z'dake. priporoča opekarna

"EMONA" d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na

Viču (Brdo). — Pisarna v

Pražakovi ul. 3, priti.

OGLASI

Trgovskem listu, IMAJO USPEH

Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj

STOEWER RECORD

Vrhunec finomehanike.

Zastavstvo:

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.

Originalne potrebščine za Opalograph (Fixat, Preservat).